

دراوسئ

نووسینی: سارا گهله داری
وهرگیږ : فارووق فهراهاد

پیرست:

- ۳.....خوینهری هیژا.
- ۴.....دراوسی.
- ۶.....همسایه.
- ۸.....معانی کلمات.
- ۹.....سی راز.
- ۹.....سه راز.
- ۱۰.....ئزادی.
- ۱۰.....آزادی.
- ۱۱.....یادداشته کانی بهربلاو.
- ۱۲.....یادداشتهای نامنجم.

خوئنهري هيژا:

سارا گه له داري، نووسهر، شاعير، شيوه كار و... كورد و خه لكي شاري "سنه" يه. نازانم ته مه ني چه نده؟ به لام گه نجه و گه نجیگی زور به توانايه.

سهرداني لاپهري فهيسبووكي سارا خانمم كرد پر بوو له نووسيني جوان، شيعري جوان و وئنه ي جوان... نووسينه كاني هه مووي به زماني فارسين. خو ي له نووسيني كدا بهم جوړه باس ده كا: جار جار كه يف به وشه ي فارسي ناكه م. پيم خو شه به و جوړه كه بير ده كه مه وه ههر به و جوړه ش بنووسم به زماني كوردی.

من چه ند نووسيني سارا خانمم له زماني فارسي بو زماني كوردی وه رگي پراوه. له وهش دنيا م ته گهر سارا خانم خو ي ته و نووسينانه ي به زماني كوردی نووسيبا تاموو چيژيكي دي كه ي ده بوو. ته و نووسينانه ي كه من هه لمبژادن هيچي سهر دي پريان نه بوو و من له ناوه روكي بابه ته كاندا ناووم بو هه لمبژادن و بو م دانان كه هيوادارم به دلي سارا خانم بي.

من لي ره دا ده قي نووسيني فارسيه كه شم نووسيوه ته وه كه دوستان ي فارسي زمانيش سوودي لي وه رگرن. به هيواي روژيكي كه ببينين سارا خانم به زماني كورديش نووسين و شيعر و ... هه يه.

سپاس بو هاوكاري گولاله پيشنماز و سيمين ئيفتيخاري.

فارووق فه رهاد

۲۰۲۴/۰۲/۰۶

دراوسى

نووسىنى: سارا گەلە دارى

وەرگىر : فارووق فەرھاد

دراوسى! ھىچ شتىك وەك جاران نەماوہ. ھەموو پۇيشتوون. كەسانى تازە ھاتوون. كەسانىك كە نە تۇ دەيانناسى و نە من. دەزانى خۇشيان خۇشيان نانسى! ئەوہ كارەساتە، دراوسى!

خەلك نىزىك يەكن، بەلام دوورن. زۇر زۇر دوور. بى نەھايت دوور. لەبىرت دى من ھەمىشە بە قەد دوو خۇشم دەويستى. وەك مىندالان كە دەتوانن تا دووى بۇمىرن! كاتىك دەتگوت: چەند دانە منت خۇش دەوى؟! دەمگوت: دوو دانە. يەك، دوو.

من ھىچ كات لە دەرسى رىازى باش نەبووم. بەلام دەمتوانى لە پىتە جوانەكان يارمەتى وەرگرم و رىستەى پى ساز كەم. پىتەكانم بە يەكترەوہ دەنووساند. جادووى وشەكان مووعجىزە دەكا! بە پىتەكان لە علوومى "مروؤف ناسى" تىگەيشتم.

خۇزگە جار جار وشەكان بە يەكترەوہ نەدەنووسان. خۇزگە كەلام دروست نەدەبوو. ئەو خۇزگە گوتنانش بۇ نە، بە رىستەش كارەساتە! بەراستى ھەستىكى ناخۇش دەدا بە مروؤف.

كاتىك ماسىيەكان لە ئاودا دەم دەجولتىن، تۇ دەتھەوى بزانى ئايا ئەوان شتىكىان بۇ گوتن بە يەكتر ھەيە!؟

دراوسى! لەو وتە نامۇيانە دەمھەوى بە شتىك بگەم، كە دەشزانم قەتى پىناگەم! ئەوہى كە خەلك ئىتر لە يەكتر ناگەن. ئەوہش مەترسىترىن رووداوى ئەم سەدەيە، كە سادەيى دەبىتە گالتە. كاتىك دەلپن دەبى بە ھىز بى! دەبى غول بى، دەبى دىلك بى. دەترسىم.

نامههوى تىبگه، يانى چى!؟ لىرهوه ئىتر پىم خۆشه سهرى خۆم هه لگرم
ونىو دهشت و بىابان كهوم. يانى كه سانىك هه ن وه كوو من كه غه مى
نه بوونى ساده پى بخۆن و دلىان بىابانى بوى.

ئىتر دراوسى جارن نه ماون و ئى تازه هاتوون، هه موو شت تازه يه. به لام دلى
من هه ر بو جارن لىده دا. جارن رهنگوو رهنگ يه ك رهنگ بوون ئىستا
رهنگوو رهنگ هه زار رهنگن.

زۆرم پىخۆشه بو ت بنووسم. به لام وشه كان ده يانههوى برۆن و بنوونن.
عاده تى منىش كه ده زانى بى دلى وشه كان ناكه م! به لكوو ئارامى و بىده نگان
بى خۆش بى.

ده زانم تىده گه ئى ده لىم چى، دراوسى! ئه و تىگه يشتنه نىعمه تىكه له رۆزى
قىامه تدا.

همسایه

نویسنده: سارا گله داری

همسایه دیگر هیچ چیز مثل سابق نیست. همه رفته‌اند. کسانی تازه آمده‌اند. کسانی که نه من می‌شناسمشان و نه تو، حتی خودشان خودشان را نمی‌شناسد! این خیلی هولناک است همسایه!

مردم نزدیک هستند، اما دورند، خیلی خیلی دور. یادت می‌آید من همیشه دو تا دوستت داشتم. مثل بچه‌ها که تا دو می‌توانند بشمارند! وقتی می‌گفتی چند تا دوستم داری؟! می‌گفتم: دو تا، یک، دو.

من ریاضیم هیچوقت خوب نبود. عوضش از حروف خوب می‌توانستم کمک بگیرم و جمله بسازم. آنها را بهم می‌چسباندم و جادو کلمات معجزه است! با حروف به علوم انسان شناسی پی بردم!؟

کاش کلمات گاهی به هم نمی‌چسبیدند. کاش کلام شکل نمی‌گرفت. ای کاش گفتن برای نه به جمله هم هولناک است! دقیقا مثل حسی بدی که به آدم دست می‌دهد. وقتی ماهیها در آب دهان را باز و بسته میکنند و تو میخواهی بدانی آیا آنها چیزی برای گفتن به هم دارند که بگویند!

همسایه از این مبهم گفتنها میخواهم به چیزی برسم که میدانم هرگز نمی‌رسم! اینکه مردم دیگر هم را نمی‌فهمند و این ترسناکترین حادثه قرن است، که سادگی مورد تمسخر واقع میشود!؟ وقتی می‌گویند باید قوی بود! باید غول بود! باید دله بود! می‌ترسم.

نمی‌خواهم بفهمم، یعنی چه!؟ اینجا دیگر دلم میخواهد سر به بیابان بگذارم! یعنی هستند کسانی که مثل من غصه‌ی نبود سادگی را بخورند و دلشان بیابان بخواهد!

همسایه سابق دیگر نمانده و جدید آمده، همه چیز جدید است. اما من
دلم برای سابق ضعف می‌رود. سابق رنگی رنگی یک رنگ را نه جدید رنگی
رنگی هزار رنگ را!

خیلی دلم می‌خواهد برایت بنویسم. اما کلمات دلشان می‌خواهد بروند
بخوابند. عادت من را که میدانی با کلمات بی دلی نمیکنم! شاید دلشان
آرامش و سکوت می‌خواهد.

میدانم می‌فهمی چه می‌گویم همسایه، و این فهمیدن موهبتی است در این
وانفسا!

معانی برخی از کلمات:

دله: ا. (به فتح دال و لام) جانوری است گوشخوار شبیه سمور و به اندازه گربه، پاهای کوتاه و دم دراز و پوست نرم دارد، رنگش زرد یا قهوه‌ای، زیر گردن و شکمش مایل به سفیدی، از پوست او آستر لباس و دستکش درست میکنند. او را "دلک و گربه صحرائی" هم میگویند. به عربی "دلق" مینامند. در جنگهای مازندران پیدا میشوند، مرغ و کبوتر را میگیرند و خون آنها را میمکند.

دله: ص. (بفتح دال و لام) چلاس، چشم چران، هرزه، ولگرد.

موهبت: ع. (به فتح میم و کسر ها و فتح با) بخشش، دهش، آنچه به کسی ببخشند، مواهب جمع.

کلام: ع. (به فتح کاف) قول، سخن، نوله، عبارت یا جمله‌ای که از مسند و مسندالیه ترکیب شود و دارای معنی باشد.

مبهم: ع. (بضم میم و کسر نون) پوشیده، پیچیده، نامعلوم.

سادگی: ساده و بی پیرانه بودن، ساده دلی

وانفسا: ن. (ع صوت مرکب) کلمه افسوس، یعنی ای دریغا و ای دریغ از من. (ناظم الاطباء).

. روز وانفسا، روز قیامت. روزی که کسی از خویشان خود به دیگری میپردازد. (یادداشت مرحوم دهخدا)

. روزگار وانفسا، کنایه از روز قیامت. (ناظم الاطباء)

. آنگاه که کسی به فکر خویش است و به سلامت یا آسایش دیگران توجهی ندارد. (یادداشت مرحوم دهخدا)

ملس: ص. (به فتح میم و لام) میخوش، ترش و شیرین، میوه‌ای که طعمش ترش و شیرین باشد.

سى راز

نووسىنى: سارا گله داری

وهرگير : فاروق فهراهاد

سى رازى گهوره جيهان: ههوا بۆ بالنده كان، ئاوبۆ ماسيه كان و مرؤف بۆ خۆيه تى.

ئيمه دهتوانين هه موو شتتېكى جيهانى دهره وه له پيش رووى خۆمان ببينين. تهنيا كارېكى كه ده بۆ بيكه ين ئه وه يه كه چاوه كانمان بكه ينه وه و بروانينه دهورووبه رى خۆمان.

به لآم له بهر ئه وه ي كه ناتوانين خۆمان ببينين، پيويستمان به ئاوينه يه كه هه يه.

ئيوه ئاوينه ي من و من ئاوينه ي ئيوه م!

سه راز

نووسنده: سارا گله داری

سه راز بزرگ جهان: هوا براى پرندگان، آب براى ماهيها و بشر براى خودش است.

ما ميتوانيم همه چيز را در جهان بيرون پيش روى خود ببينيم. تنها كارى كه بايد بكنيم آن است كه چشمانمان را باز كنيم و به اطراف بنگريم.

اما از آنجا كه نمى توانيم خود را ببينيم، نياز به آينه اى داريم.

شما آينه ي من هستيد و من آينه شما هستم!

۲۰۲۳/۷/۷

ئازادی

نووسینی: سارا گهله داری

وهرگیتر : فارووق فهراهاد

تهواوی ئازادیه کانی بچوک! که له منیان رهفاندبوو و دهستیان بهسه ر داگرتبوو به ژیر و بنهوه به تهواوی مووسیهتوو و سهختی ریگاوه وهرمگرتنهوه. کهوایه دهتوانی وهریگه ریهوه. ئە گهر بتههوی، دهتوانی. ئەوه یانی ئیمه ههین.

بهلام ئازادی گشتی! ئازادی گشتی بو هه موومانه. گشت خه لک به تیگرایی دهی به هیمهت و هیزی یه کتر وهریگرینهوه و بیگه رینینهوه بو ژیا نی خویان. ئەو ئازادیه گه ورهیه که هه زار رهنگی لیده بیتهوه.

ئیهوش بتانههوی چ کهم بو خۆتان و چ گشتی بو هه موومان... دهتوانم، دهتوانی، دهتوانین.

آزادی

نووسنده: سارا گهله داری

تمام آزادیهای جزئی را، آنهاپی را که از من ربوده و مصادره کرده بودند با زیر و بم اش، با تمام مصائب راه پس گرفتم، پس گرفتی است. کافی است بخواید پس میتوانیم، این یعنی هستیم.

اما آزادی کلی! آزادی کلی برای همه ی ما است. همه ی مردم آنرا باید با همت و قدرت همدیگر پس بگیرم و به زندگانی برگردانیم. آن آزادی شورمند و متعالی و هزار رنگ شعله ور را.

شما نیز بخواید چه جزء برای خویشان چه کل را برای همه... می توانم، می توانی می توانیم.

۲۰۲۳/۹/۲۹

یادداشته کانی بهربلاو

نووسینی: سارا گهله داری

وهرگپر : فارووق فهراهاد

باوکه به دایکم هیچ مهئی! گوی له مؤسیقا ده گرم. ئەمرۆ زیاتر له ده جار گریاوم. جار جار که یف به وشه ی فارسی ناکه م. پیم خوۆشه به و جوۆره که بیر ده که مه هه ر به و جوۆره ش بنووسم، به زمانی " کوردی"، زاراوه کانی کوردی زۆر شیرین. لی گه پری.

ئەمرۆ "لایو مسی" دۆستم شیتی کردم. پیم خوۆش بوو له لای بم. به لام نه بووم. پیم خوۆش بوو له لای خه لک له گه ل یه کتر له باوه شی یه کتر شینمان گیرابا. ده زانم هه موو له یه کتر دوورین به لام دلمان نیزیک یه که.

بی هیوایی برا چووکه ی ترسه و ترس برا گه وره ی مه رگه، به لام ئیمه دیسان هه لده ستینه وه. ئیمه خه لکی بی بزه دیسان پیده که نین و به هار جیژن ده گرین. ده زانم ئیوه که رۆیشتن، ئیدی لیره نین که ببینن تامی شیرینی رزگاری...

به لام جوانه کانی من، نازداره کانی ئەبه دی دل و گیانم، ئیمه ش رۆژیک له رۆژان گه ل ئیوه یه ک ده گرین. به لی، کاتیک ئیوه بوون مه رگ نه بوو و کاتیک مه رگ هات ئیوه نه بوون. ئایا ئەو رسته به س نییه بو ته سکینی دایکه کانی ئەو ولاته که له خه و دایه!

وام ده زانی هونه ر جیهانی "شه ر" نه جات ده دا!؟ وام ده زانی قه له می نووسه ر مووعجیزه ده کا!؟ به لام ئەمرۆ قه له م له نه جاتدانی مه رگی لاوێک عاجز بوو و ئیمانم هینا که هیچ هونه رمه ندیک پێغه مبه ر نییه.

یادداشت‌های نامنجم

نوشته: سارا گله داری

بابا به مامان چیزی نگو! دارم موسیقی گوش میدهم. امروز بیش از ده بار گریه کرده‌ام. گاهی با کلمات فارسی کیف نمی‌کنم. دوست دارم همانطور که فکر میکنم همانطور بنویسم، با زبان "کردی" اصطلاحات کردی خیلی شیرینه. بگذریم.

امروز "لایو مصی" دوستم دیونه‌م کرد. دوست میداشتم که کنارش بودم. اما نبودم. دوست داشتم کنار مردم با هم در آغوش هم عزاداری میکردیم. میدانم همه از هم دوریم. اما دلهامون به هم نزدیک.

یثاس برادر کوچکتر ترسه و ترس برادر بزرگ مرگ، اما ما دوباره برمیخیزیم. ما مردم بی لبخند دوباره خواهیم خندید و بهار را جشن خواهیم گرفت. میدانم شماها که رفتید نیستید که ببینید طعم ملس رهایی را...

اما قشنگای من، نازنین‌های تا همیشه در قلب و جانم ما هم روزی به شما پیوند میخوریم. بله. وقتی شما بودید مرگ نبود. وقتی مرگ آمد شما نبودید. آیا این جمله کافی است برای تسکین مادران این سرزمین نیمه خواب؟!؟

فکر کرده بودم هنر جهان جنگ را نجات خواهد داد!؟ فکر کرده بودم قلم نویسنده معجزه خواهد کرد!؟

اما قلم امروز عاجز بود از نجات مرگ یک جوان و ایمان آوردم که هیچ هنرمندی پیامبر نیست.

۲۰۲۳/۱۲/۱۳

سارا گله داری. "سارا گله داری"

فاروق فہرہاد